

1901—1902, har man tilskrevet de under Fællesforeningen hørende Landboforeninger for at at erholde de ønskede Oplysninger.

Fra samtlige sjællandske Landboforeninger har man modtaget Skrivelser; af disse fremgaar det, at der i 17 Landboforeninger i Finansaarene 1899—1900 og 1900—1901 hverken har været afholdt eller i indeværende Finansaar paatænkes afholdt Husmandskursus. Derimod har der været foranstaltet afholdt Landbrugskursus af følgende Landboforeninger:

1. Gl. Roskilde Amts Landboforening tilstod i 1899—1900 3 Husmænd frit Ophold for i Marts at gennemgaa et Kursus hos Forstander Hans Knudsen, Landsgrav pr. Slagelse, og 1 Husmand frit Ophold for i Maj at gennemgaa et Kursus hos Forstander A. Jørgensen, Høng. I Finansaaret 1900—1901 tilbød Landboforeningen, at 8 Husmænd maatte gennemgaa lignende Kursus, men ingen meldte sig. I indeværende Finansaar vil Landboforeningen gentage sit Tilbud fra ifjor.

2. Præstø Amts Landboforening har i 1899—1900 fra 5te til 17de Februar ladet 9 og i 1900—1901 fra 25de Februar til 9de Marts 2 Husmænd gennemgaa et Kursus hos Forstander Hans Knudsen, Landsgrav. I indeværende Finansaar vil Landboforeningen ligeledes give Husmænd Adgang til at gennemgaa saadanne Kursus.

3. Landboforeningen for mindre Landbrugere i Præstø Amt har i 1899—1900 ladet 4 og i 1900—1901 2 Husmænd gennemgaa et Kursus hos Forstander Hans Knudsen, Landsgrav. Begge Kursus afholdtes om Vinteren.

De mindre Landbrugeres Landboforening for Sorø og tilgrænsende Amter har vel ikke foranstaltet afholdt saadanne Kursus, som dem, der sigtes til i den meget ærede Kommissions Skrivelse, men man skal dog, trods dette, ikke undlade at oplyse, at nævnte Landboforening i Januar d. A. efter forudgaaet Bekendtgørelse lod afholde Møder 6 Eftermiddage i Rad med Foredrag om landøkonomiske og landbohistoriske Emner. Til disse Møder, som støttedes af den sjællandske Fællesforening med 50 Kr., havde Husmænd med ikke over 5 Tdr. Land fri Adgang, medens alle andre Deltagere betalte. I disse Kursus deltog 22 Husmænd.

7. Skrivelse af 8. November 1901 fra Foreningen af jyske Landboforeninger.

I Henhold til den ærede Kommissions Ønske af 2den Oktober d. A. har Foreningen af jyske Landboforeninger samlet Oplysninger om, hvilke Landbrugskursus for Husmænd, der i Finansaarene 1899—1900, 1900—1901 og 1901—1902 har været afholdte i Jylland, hvorefter man hermed fremsender en fuldstændig Fortegnelse over saadanne (under A), hvortil dog bemærkes, at man ogsaa har anført nogle af Forstander J. Mortensen, Barrit i 1897 og 1898 afholdte Kursus, som saa vidt vides var de første af denne Art her i Jylland.

Endvidere har man antaget, at de siden 1898 afholdte Havebrugskursus (under B) ogsaa har Interesse i denne Forbindelse, og endelig har man ikke villet undlade at give en Fortegnelse over de ligeledes siden 1898 afholdte vandrende Kursus for bosiddende Landmænd (under C), da disse Kursus, uden at være beregnede særlig paa Husmænd, dog besøges af mange mindre Jordbrugere, der ligesom alle Deltagerne værdsætte den Fordel, at de kun behøve at forlade Hjemmet en Del af Dagen.